

01.06.2015

Wacław Bębnowski- rzeźbiarz i ceramik

autor: Uczniowie Gimnazjum Salezjańskiego z Aleksandrowa Kujawskiego

Rzeźbiarz i ceramik Wacław Bębnowski (1865-1945) potrafił w swych dziełach wykorzystać zdobycze epok minionych, odległych kultur i przede wszystkim to, co do sztuki wniosła secesja. Szukał inspiracji w antyku, gotyku, renesansie, w sztuce Dalekiego Wschodu, co było typowe do końca XIX wieku. Podpatrywał współczesnych wielkich twórców z Rodinem na czele.

W roku 2015 przypadają okrągłe rocznice - 15 lipca-150 rocznica urodzin i 26 maja-70 rocznica śmierci artysty.

Materiałem, na którym koncentrował swój wysiłek twórczy była glina. Wykonał w Służewie na Kujawach w latach 1903-1911 duży zespół rzeźb monumentalnych, stanowiących dekorację gotyckiego kościoła.

W roku 1901 W. Bębnowski otrzymał od Leona Wodzińskiego - właściciela jednej z największych fortun na Kujawach, zlecenie wykonania wystroju gotyckiego kościoła w Służewie. W rezultacie w latach 1903-1911 wykonał najbardziej monumentalne i najważniejsze dzieło swego życia - unikalny w sztuce polskiej, jednorodny rzeźbiarsko, terakotowy wystrój kościoła.

Na wystrój ten składa się ołtarz główny z dekoracją ściany wschodniej prezbiterium z dwiema rzeźbami naturalnej wielkości- Matka Boska z Chrystusem i św. Janem Chrzcicielem. Modelami do rzeźby byli – Wiktoria Kostecka, pokojówka Wodzińskich i Franciszek Kozłowski - stajenny z pałacu. Drugą rzeźbą ołtarza głównego jest Pieta, czyli przedstawienie Matki Boskiej trzymającej na kolanach martwego Jezusa Chrystusa.

Chrzcielnica ze sceną główną przedstawiającą wypędzenie Adama i Ewy z raju. U góry znajduje się Trójca Święta z wyobrażeniem tronujących w obłokach Boga Ojca i Chrystusa na kuli ziemskiej. Ambona z figurami ewangelistów: św. Marka, św. Mateusza, św. Łukasza i św. Jana. Medaliony z wizerunkami fundatorów Leona i Teresy Wodzińskich oraz medalion z datą budowy kościoła nad wejściem do zakrystii. Osiem stojących małych figur w arkadach na balustradzie chóru organowego przedstawiających Chrystusa wśród apostołów. W wystroju tym brakuje stacji Drogi Krzyżowej. Być może utrata Służewa przez Wodzińskich w 1913 r. nie pozwoliła na wykonanie kompletnej dekoracji rzeźbiarskiej świątyni.

W 1905 r. przeprowadził się do starego zajazdu tzw. Dębówki w Aleksandrowie Kujawskim, który odkupił od Wodzińskich. W tym domu otoczonym sadem spełniło się jego marzenie jako rzeźbiarza, założył własną pracownię, w której mógł modelować i wykańczać rzeźbiarsko i kolorystycznie swe prace. W "Dębówce" wykonuje relief, czyli płaskorzeźbę pod tytułem "Ostatnia wieczerza", który znajduje się w kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Aleksandrowie Kujawskim.

Innym jego dziełem jest 14 stacji drogi krzyżowej w kościele pw. Wszystkich Świętych i Św. Hieronima Raciażku. Prace te są pokrewne stworzonym dla kościoła w Służewie, ale nie są już nacechowane takim rozmachem. Wacław Bębnowski kochał spokój i ciszę. Nie uczestniczył w głośnym życiu artystycznym. Nie dbał o zapewnienie sobie wysokiego standardu ekonomicznego. Swoje prace

sprzedawał wśród wielu znajomych i przyjaciół.

W latach 1922- 1930 Waław Bębnowski pracował jako nauczyciel rysunków w Gimnazjum Humanistycznym Salezjanów w Aleksandrowie Kujawskim. Artysta zmarł 26 maja 1945 roku, został pochowany na cmentarzu parafialnym w Aleksandrowie Kujawskim.

Obecnie najliczniejszą i najbardziej różnorodną kolekcję dzieł i pamiątek Waława Bębnowskiego można oglądać w Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku. Artysta pierwsze rzeźby przekazał do zbiorów przed II wojną światową. Po wojnie kolekcję zaczęto gromadzić od nowa, kupując rzeźby przede wszystkim od mieszkańców Włocławka i Ciechocinka. Na wystawie mającej charakter biograficzny znalazły się rzeźby figuralne. Wśród nich portretowe, rzeźby sakralne, niewielkie figurki animalistyczne.

Na wystawie dominują przedmioty użytkowe - wazony, patery, przyciski na biurko. W większości tych rzeźb widoczna jest inspiracja secesją i przede wszystkim w ornamentyce czerpiącej motywy ze świata roślinnego czy sztuki Dalekiego Wschodu. Oprócz rzeźb na wystawie znajdują się malowane akwarelą i olejami pejzaże, rysunki, szkice Waława Bębnowskiego. Biografię artysty ilustrują pamiątki - dokumenty i fotografie, na planszach znajduje się kalendarium najważniejszych zdarzeń z życia artysty.